DE JAARBEURSBENGELS

Het stuk speelt, — of liever : speelde — in Februari 1917.

Plaats der handeling : Eerste twee bedrijven : het dorp Dijkgat. Derde bedrijf : de Eerste Jaarbeurs te Utrecht. Vierde en de rest : het dorp Dijkgat.

Dramatis personae :

Kees Verschuur, manufacturier.

Jaap de Wildt, loodgieter.

Let, zijn echtgenoote.

Een kastelein. Stamgasten. Een treinconducteur. Medereizigers. Jaarbeursbezoekers. Voorbijgangers. Baliekluivers. Een diender.

Eerste bedrijf.

De gelagkamer van „De vergulde Druif" te Dijkgat.

Rechts en links stoelen. Op den voorgrond stoelen. Op den achtergrond stoelen, en een buffet met kraffen en glazen, trechters, reepen kwatta, een spoelbak en een kastelein. Middenin een tafel met twee oude kranten en een Enkhuizer almanak. Stoelen eromheen. Allemaal leeg, op twee na. Daarop zitten Jaap en Kees. Ze rooken ieder een pikzwarte sigaar. Als het bedrijf begint, komt de kastelein aansloffen met twee glaasjes citroenbitter, die hij voor hen op de tafel plaatst.

Kees, een slokje nemend : — Nou, dan zal ik eens laten zien, maar je belooft me dat het onder ons blijft... Dat is de condisjie.

Jaap b looft, en Kees haalt een kaart te voorschijn : toegangsbewijs tot de Eerste Nederlandsche Jaarbeurs te Utrecht. Geheimzinnig lachend, houdt hij haar onder den neus van Jaap, die met ingespannen aandacht de kaart bekijkt, als ware het een zonderling natuurverschijnsel. —Hoe kom je eraan ? stamelt hij. Gichelend zegt Kees : — Ja, dat moest je nou eens weten. Dan had je d'r seffens ook een.

— Maar, ik wil er een hebben, barst Jaap uit, — als je een kerel ben, bezorg je mij d'r ook een. Dan gaan we samen.

— Tut, tût, sust Kees hem lachend, — kalmeer je wat, vadertje, en stel het uit je hoofd. Wat zou Letje er wel van zeggen, als je een heelen dag en een nacht uitging...

Jaap trekt een scheef gezicht, en de benauwdheid kijkt hem de oogen uit. Maar dan neemt hij schielijk een teug uit zijn glas, en het is of hij tegelijk couragie heeft ingenomen, want ineens begint hij op te scheppen of het zoo niets is.

— Als ik uit wil gaan, dan ga ik uit, zegt hij opgewonden, — al was het twee dagen en twéé nachten, al was het een jaar achter mekander aan één stuk....

— Hi hi hi, lacht Kees, — jij durft. Als de zaken zoo staan, goed, dan gàan we.

— Maar ik heb geen kaart...

— Geen bezwaar, je heb maar een briefkaartje te schrijven, je beroep en naam op te geven, en de kaart is er, en je kan voor niks naar binnen, en je hoeft op het spoor de helft van de reis maar te betalen ook...

— Nee, nou neem je me ertusschen, doet Jaap ongeloovig, — de helft van de reiskosten. Dat heb ik nog nooit op de viool hooren spelen...

— Dan hoor je het nóu...

— Maar dat kan niet bestaan. Dan leggen die menschen d'r geld bij...

— Het is toch zoo.

— Dan moet er wat anders achter zitten.

— Als jij het maar hèbt. Maar nou ook geen gras erover laten groeien. Dadelijk een briefkaartje...

Jaap vraagt den kastelein een briefkaart, pen en inkt, en begint, niet zonder eenige inspanning, het adres te schrijven. Kees helpt hem daarbij. Als het klaar is, waarschuwt hij zijn vriend nog : Kerel, denk om Let. Die krijgt een tak van een beroerte, als ze het in de gaten krijgt...

— Laat dat maar aan mij over, pocht Jaap, en neemt nogeens een teug. — daar kraait geen haan na.

LEIDEN'S ONTZET TE KOTARADJA HERDACHT.

Een onzer abonné's te Kotaradja (de hoofdstad van Atjeh) zond ons bovenstaande foto, waarop men eenige Leidenaars bezig ziet den dag van Leiden's ontzet (3 October 1574) te vieren. De kiek kwam door de slechte overzeesche verbindingen met vertraging in ons bezit.

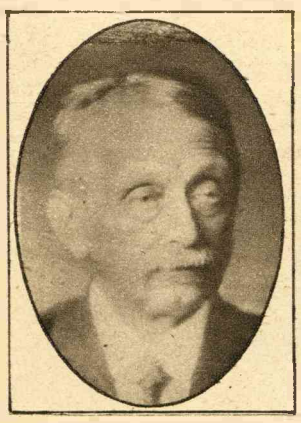

PROF. DR. J. C. KAPTEIJN.

Woensdag 20 Februari vierde Prof. Dr. J. C. Kapteijn, directeur van het Sterrekundig Laboratorium te Groningen, zijn 40-jarig ambtsjubileum.

EEN GOUDEN HUWELIJKSFEEST.

Het echtpaar Pluijlaar-Bontes te Amsterdam, vierde verleden week hun 50-jarige echtvereeniging.

IGNATZ PADEREWSKI,

de beroemde pianist en leider der Poolsche- en Nationaalbeweging in de Vereenigde Staten, heeft van de regeering te Washington de opdracht gekregen documenten te verzamelen voor de vredesconferentie. Hij vertoeft thans te Washington.

— Hahaha, lacht Kees uitgelaten, — dan gaan we samen de blommetjes eens buiten zetten. Den dag bepalen we nog wel.... A propos, geld heb je toch zeker ervoor ?

— Nou, . . aarzelt Jaap, — geld en geld is twee, maar ik heb wel wat tegen dien tijd...

— 'n Tientje kan je daar gauw kwijt, ouwe jongen.

— Goed, daar weet ik wel raad op, maar... wat is daar nou allemaal zoowat te zien... en zoo ? informeert Jaap met begeerige oogjes, terwijl hij den laatsten slok uit zijn glaasje neemt.

— Nou, dat kan je wel nagaan, hè, zegt Kees met oolijke blikken van verstandhouding, — daar is van alles, hè. Van alles. Laat dat maar aan die menschen van zoo'n jaarbeurs over: Die zijn gewend, zulke dingetjes in mekaar te zetten. Die weten wat een mensch toekomt. Let erop! Wat ik je zeg.

Opgetogen en ietwat geheimzinnig tegelijk lacht Jaap zijn kameraad tegen.

Dan fluisteren ze nog even voort, waarbij ze elkander nu en dan eens vertrouwelijk op de dij slaan, of een vriendschappelijken peut in de maagstreek geven. Maar dan slaat de klok in de gelagkamer één uur.

Etenstijd, zegt Jaap, eenigszins verschrikt opspringend als iemand, die uit een heerlijken droom in een akelige werkelijkheid ontwaakt.

De mannen betalen hun gelag, en gaan samen de straat op.

— Weet wat je doet, gichelt Kees, terwijl hij gekkend Jaaps hand vast houdt, als deze de gewichtige briefkaart in de brievenbus steekt.

— Ja, dat is in orde, lacht Jaap, en laat de briefkaart naar binnen vallen.

— Nou is er niks meer aan te veranderen, malt Kees.

— Ach, ga door, weert Jaap hem af.

— Ik gà al door, zegt Kees, en slaat een dwarsstraat naar zijn woning in.

— O, o, o, wat zal Letje op d'r achterste beenen staan, o, o, o, roept hij zijn kameraad nogeens lachend na. — Ze kan me zeggen hoe laat 't is, grinnikt Jaap onder het voortgaan.

Neuriënd kuiert Jaap naar huis.

— Ze moet niks aan me merken, zoo beraamt hij in zichzelf, — als ik naar mijn gemoed te werk ging, zei ik het haar nu, gewoon-weg, wat ik van plan ben. Maar dan heb ik geen leven. Dus kalmpjes aan, dan breekt het lijntje niet.

— Ik dacht, dat je dood was, begon Letje, een kittig pittig vrouwmenschje, op kijvenden toon.

— Het is toch pas vijf minuten over éénen, antwoordt Jaap, die moeite heeft zijn overmoed te beteugelen.

— Zoo, is het vijf minuten, zoo ? bitst het pittige vrouwtje ; — maar ik heb het anders kwartier.

— Dan loop je vóór, lieverd, beweert Jaap quasi-onderdanig, maar óf zij iets ongewoons aan zijn doen bemerkt, óf zijn tegenspraak op zichzelf al niet eens dulden kan, ze grauwt hem tegen :

— Zeg maar dat jij achter loopt, praatjesmaker.

Jaap heeft moeite om zijn mond te houden. Zij kon voorloopen of achterloopen, het was hem z'n zorg; zij kon, voor zijn part, naar den duivel loopen. Maar hij zwijgt voor de goeie zaak. Om den boel iet te bederven. Hij zou niets zeggen, maar hij zou doèn. Wacht maar, mensch, dacht hij. — wacht maar. Je zal nog gek opkijken voor de maand uit is. Je zal nog wel eens meer vinden dat het te laat is, als ik... op een goeien keer eens thuis kom... hm, van de... jaarkermis.. of de jaarmarkt,... of de jaarbeurs... of hoe het heet. Dat kan wel eens meer dan een kwartiertje schelen op jouw klokje, mensch. Dat kon wel eens een heelen nacht voorloopen, als het zoo ver is.

— De aardappelen zijn als ijsblokken, — tart met toegeknepen lippen het kittige vrouwtje, — maar als je maar goed begrijpt, dat het je eigen schuld is.

— Goed, ja, lieverd, beaamt Jaap

(Zie vervolg op pag. 10.)

„WIT EN ZWART".

Onze lezers vinden hierboven een aardige kiek van een groep schoorsteenvegers en koks, die op een Bal masqué der Handelsreizigers te Rotterdam, den eersten prijs behaalden.